

dik kötetében a jeles *Győrffy* István tollából ismerjük meg — a primitív-ségében szinte meghatározható — ősi magyar világot. A halászatnak, a gazdálkodásnak legkezdetlegesebb részleteit, a vadfogás eszközeit, a pásztorélet érdekességeit és azt a sok, szókincsünket gazdagító kifejezést, amivel a különféle foglalkozások eszközeit nevezték magyar elődeink.

A nép díszítő művészetéről *Visky* Károly hivatott tolla számol be. Az ő leírásából tudjuk meg, hogy «a nép a maga alkotta tárgyak körében teljes anyagismerettel dolgozik». A maga szűkebb tárgykörében éppen úgy ismeri a technikák hosszú sorát, a neki legcélszerűbb formát, melyekhez ragaszkodik s nemkülönben őrzi az anyaggal, technikával, formával együttjáró díszítő hagyományokat.

Visky megállapítja, hogy a népművészetben is, az alkotók mindig egyének, művészek, ha a nép nem is nevezi annak őket.

Sorra veszi, tömören és világosan ismerteti az anyagokat, a díszítmények eredetét, fejlődését, technikáját, pazarkivitelű színes képekkel teszi teljes értékűvé a különösen érdekes fejezetet.

Tárgyalja az ősi babonákat, rontás, varázslás eszközeit, gyermekjátékok eredetét stb.

A harmadik, negyedik kötet anyaga, majd a szellemi néprajzot tartalmazza. A négy kötet együttesen szolgálja a nemzeti önmegismerés célját, eszméjét. Sajtó alá *Czakó* Elemér rendezte *A Magyarország Néprajzát*, melynek kiállítása méltó keret a nagyértékű tartalomhoz.

Ámon Vilmosné.

Barát—Éber—Takács: *A művészet története.* 2. kiadás. 192 képpel. Bpest, 1934.

Néhány évvel ezelőtt Barát Béla, Éber László és Felvinczi Takács Zol-

tán könyvet írt a művészet egyetemes történetéről. A munka iránti nagy érdeklődés abban a kézzelfogható eredményben is megnyilvánult, hogy rövidesen új kiadást kellett belőle nyomtatni. Ez az új kiadás szövegében is megbővült s igen sok képpel gyarapodott.

«Az ókor művésze» című terjedelmes fejezetet *Barát* Béla írta. Végigvezet az időben és anyagban egyaránt páratlan kiterjedésű anyagban, a kőkorszakbeli ember homályos értelmű művészkedésétől kezdve a késő rómaiak dekadens stílusáig, az utóbbi már az új művészettel, mely a kereszténységből fogant, halad párhuzamosan.

Ezt az új művészetet a következő rész szerzője, *Éber* László «Európa művészetének» nevezi, *Paul Valéry*-re, a nagy francia költőre hivatkozva, aki szerint «Mindenütt, ahol Ceasar, Gaius, Traianus és Vergilius nevei, mindenütt, ahol Mózes és Szent Pál nevei, mindenütt, ahol Aristoteles, Plato és Euklides nevei együttes jelentőségben és tekintélyben részeseültek, ott van Európa». A megjelölés tehát arra vonatkozik, amit mások okcidentális vagy keresztény művészetnek neveztek. *Éber* nagyszabású szintézise kítűnő arányai s tömör jellemzése miatt is érdemes az említésre.

Újdonság a kötet utolsó fejezete, «Kelet művésze», melyet a Hopp Ferenc-Múzeum tudós igazgatója, *Felvinczi Takács* Zoltán írt. Hasonló rendeltetésű és méretű munkák a keleti műfajokkal rendszerint igen mostohán bánnak el. Annál örvendesebb, hogy *Ázsia* e kítűnő szakértője vállalta a több mint 200 oldalas rész megírását, mely Kelet művészeti csodavilágának egyetlen magyar nyelvű összefoglalása s mint ilyen, de tudásának bősége, értesüléseinek pontossága révén is valóban hézagpótló. G.